

[Kristian Kristensen.]

bygning for rigtige, men vi anser det også for rigtigt, at vi vil kunne bestemme farten i udbygningen.

Dette lovforslag, som tilsigter opførelse af anlæg, der forbedrer udnyttelsen af de naturlige erhvervs muligheder i Grønland, kan vi give tilslutning til, og jeg kan på mit partis vegne tilsige vor støtte til lovforslaget på dets gang gennem tinget.

Alfred Jensen: Det er jo under dystre omstændigheder, man har forberedt sig til denne debat. Forliset af skibet „Hans Hedtoft“ og tabet af 95 menneskeliv har fremkaldt erindringen om, hvor hård tilværelsen er under disse himmelstrøg, og hvor vanskelige vilkårene er for den grønlandske befolkning. Det må naturligvis også rejse det spørgsmål for os, om Danmark har indfriet de forpligtelser over for den grønlandske befolkning, som vort land må have, om vort styre har behandlet de grønlandske problemer og den grønlandske befolkning på den rette måde. Man skal jo ikke her glemme, at vi fra dansk side har grebet stærkt ind i grønlændernes liv.

Jeg er fuldstændig enig med det ærede medlem hr. Victor Gram i, at der ikke har været nogen guldaldertilværelse i Grønland, men ikke desto mindre kommer man ikke uden om, at der fra dansk side og også fra anden, fremmed side er grebet ind i grønlændernes levevilkår på en sådan måde, at disse levevilkår er blevet forringet. Man har taget af havets rigdomme, man har taget sælerne, og man har gjort tilværelsen fattigere og mere usikker for den grønlandske befolkning. I de senere år har man direkte grebet ind i levevilkårene for, og jeg kan sige: forjaget befolkningen fra områder, der var bedst egnede for dens livsførelse. Jeg tænker her i første række på, at beboelsen ved Thule blev flyttet hen til andre og mindre egnede områder, og jeg minder også om, at man fra den grønlandske repræsentation her i tinget blev gjort opmærksom på, at et sådant indgreb følte som en grov krænkelse af grønlændernes rettigheder; det blev sagt, at man sidestillede en sådan folkeflytning med slaveri.

Jeg mener, man bør tage disse ting i betragtning og så overveje, om vi egentlig

har gjort vor skyldighed i betragtning af de indgreb, vi har foretaget. Jeg overser naturligvis ikke de investeringer, der er sket i de senere år i Grønland, men kan ikke se bort fra, at de hovedsageligt er foretaget på det sundhedsmæssige og det sociale område. Jeg kan heller ikke frigøre mig for tanken om, at disse investeringer vel nok ikke i så høj grad, som tilfældet burde have været, direkte er kommet grønlænderne til gode; vi har således adskillige klager over, at det først og fremmest var administrationen, som nød de store fordele deraf. Nu ser jeg ikke bort fra, at administrationen under en sådan udvikling og opbygning naturligvis må have betryggende forhold, men problemet er jo alligevel, om man har været tilstrækkelig opmærksom på grønlændernes vilkår, og om man i tilstrækkelig grad har tilgodeset de krav og ønsker, som den grønlandske befolknings tarv og interesser motiverede.

Jeg har altså mine tvivl desangående; det har jeg også, fordi jeg ved, at grønlænderne vel på papiret juridisk er ligestillet med andre danske medborgere, men i praksis er de det jo ikke. Jeg har ved flere lejligheder rejst spørgsmålet om beskæftigelse af grønlændere ved de forekomster af erhvervmæssig art, der er i Grønland. Jeg gjorde det med hensyn til udnyttelsen af blyfundet ved Mestersvig, men der blev ikke gjort noget for at sikre, at det var grønlændere, der blev beskæftiget dér. På samme måde ved vi, at grønlænderne lægger en vis bitterhed for dagen, fordi de ikke i større udstrækning, end tilfældet er, får mulighed for at arbejde ved kryolitbruddet ved Ivigtut.

Dette er jo ikke alene udtryk for en art forskelsbehandling, men det er også udtryk for, at de bedre indtjeningsmuligheder, der er i Grønland, går til fremmede og ikke til den indfødte befolkning. Hertil kommer så, at selv på de områder, hvor grønlændere beskæftiger sig med samme arbejde som danske, der har taget et job i Grønland, er der ikke den samme lønmæssige behandling. Jeg betragter den vending, der står i bemærkningerne til lovforslaget om samme realløn som dansk realløn, som et udtryk for, at man er utilfreds med den forskelsbehandling, der har været og vel fortsat er til stede. Det er klart, at under